

Studenti medicine - globalno i lokalno: IFMSA Croatia - CroMSIC

Vlatka Jurković

Medicinski fakultet Osijek, Osijek

Klinička bolnica Osijek, Odjel za dječje bolesti

Studentski rad

UDK 611/618-057.875(497.13)

Prispjelo: 25. siječnja 2006.

Međunarodna udruga studenata medicine IFMSA (International Federation of Medical Students' Associations) postoji više od 50 godina, te ima Nacionalne organizacije u preko 80 zemalja svijeta. IFMSA je priznata od Svjetske zdravstvene organizacije. Organizirana je u šest odbora koji se bave svim poljima medicine i javnoga zdravstva - studentskim razmjenama, javnim zdravstvom, medicinskom edukacijom, borbom protiv AIDS-a te zdravljem izbjeglica. Od 1992. u Hrvatskoj je osnovana Nacionalna organizacija CroMSIC (Croatian Medical Students' International Committee). U Hrvatskoj, na sva četiri medicinska fakulteta djeluju svi odbori matične Organizacije. Godine 1997. osnovana je IFMSA Croatia - CroMSIC, Podružnica Osijek. Dosadašnje aktivnosti temelje se na kampanji Stop AIDS-u, tečaju znakovnog jezika za medicinare, studentskim razmjenama, projektima, konferencijama te promociji studentskih aktivnosti. Cilj je udruge povećati broj studentskih razmjena (odlazak osječkih studenata u inozemstvo te prihvatanje stranih studenata u Osijeku), i potaknuti studentske projekte.

Ključne riječi: CroMSIC, IFMSA, studenti medicine

UVOD

Udruživanje seže u povijest sve do prvih uočenih zajedničkih svojstava naših predaka. Cehovi, udruge, forumi, zajednice, federacije, zborovi, skupovi pa sve do unija uglavnom označuju skupinu aktivnih ljudi s istim ciljem.

Ako proširimo tu proizvoljnju definiciju na veoma veliku skupinu mladih i iznimno aktivnih ljudi s istim ciljem, izbor se, između ostalog, sužava i na studentske udruge.

Iako po mnogočemu različiti, studenti medicine u svijetu i Hrvatskoj ipak su samo studenti i osnovali su Udrugu studenata medicine.

IFMSA (International Federation of Medical Students' Associations) je međunarodna udruga studenata medicine, a IFMSA Croatia - CroMSIC njezina je punopravana članica.

POVIJEST IFMSA-e

U poslijeratnoj Engleskoj 1948. na inicijativu Medunarodnog saveza studenata (International Union of Students) održana je konferencija Student International Clinical Conference, na kojoj su začete ideje o međunarodnoj suradnji studenata medicine. Nedugo nakon toga, u svibnju 1951. u Kopenhagenu održan je sastanak 8 europskih zemalja na kojem je osnovana nepolitička studentska organizacija, donesen statut te ciljevi - "... studiranje i profesionalna suradnja među studentima medicine, te promocija aktivnosti na polju studentskoga zdravlja i pomoći..." (1)

Ime koje je tada izabrano ima isto značenje i ciljeve i danas. Prošle godine navršena je pedesetogodišnjica rada IFMSA koja je svečano proslavljena na Generalnoj skupštini u kolovozu 2001. u istoj zemlji gdje je sve i počelo - u Danskoj.

USTROJSTVO IFMSA-e

IFMSA broji oko osamdeset punopravnih, pridruženih ili tek kandidiranih zemalja članica na svim kontinentima te ukupno oko deset tisuća studenata medicine. Svaka zemlja ima nacionalnu udrugu (National Medical Organisation - NMO), koja se pak na lokalnoj razini grana po fakultetima (Local Committee).

Cilj IFMSA-e je povezati 100 zemalja. Ne iz razloga što je 100 okrugao broj, već sa željom da u svakoj zemlji postoji organizacija koja će studentima medicine otvoriti vrata u svijet - nova profesionalna i životna iskustva, protok informacija, sudjelovanje na projektima, konferencijama, razmjene te rad u različitim odborima, od javnoga zdravstva do AIDS-a. Ne postoji niti jedan segment medicine u kojem na ovaj ili onaj način nisu uključeni studenti koji nerijetko i predvode inicijative.

Upravo tu stupa na snagu IFMSA, koja povezuje studente i njihove inicijative, kanalizirajući energiju na pravo mjesto.

Naša velika i djelotvorna mreža zemalja i medicinskih fakulteta nije nezapažena, dapače.

IFMSA je 1969. priznata kao službeni partner Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) kao jedini legitimni predstavnik studenata medicine pri tom tijelu. Priznala ju je i UNESCO i Global Health Forum, te mnoge druge suradničke vladine i nevladine organizacije i udruge. IFMSA ima svoje predstavnike koji obnašaju funkciju "povjernika za suradnju" (Liaison officer) za pojedinu organizaciju, osiguravajući na taj način aktivnu i svakodnevnu suradnju među organizacijama.

S ponosom možemo istaknuti da je povjerenik za suradnju SZO-a u 2001./02., što je jedna od najvažnijih i najeminentnijih pozicija u IFMSA-i, Henrietta Benčević iz Rijeke, bivša predsjednica CroMSIC-a koja već nekoliko mjeseci vrlo uspješno u Genovi brine za odnose IFMSA-e i SZO-a.

Sjedište je IFMSA-e u Genevi, gdje se u dogovoru s World Medical Association nalazi naš ured. Vođenje tako velike udruge zahtijeva dobru organizaciju i unutarnju strukturu, tako da osim predsjedništva IFMSA ima šest odbora - za Profesionalne (SCOPE) i Znanstvene razmjajne (SCORE), Medicinsku edukaciju (SCOME), Javno zdravstvo (SCOPH), AIDS i reproduktivno zdravlje (SCORA) te Izbjeglice i rat (SCORP). Na čelu je svakog odbora direktor IFMSA koji obnaša tu dužnost godinu dana. Na čelu je Odbora za medicinsku edukaciju 2001./02. Nikola Borojević iz Zagreba, aktivni član na nacionalnoj razini koji je jednako uspješan u vođenju Odbora na međunarodnoj razini. IFMSA godišnje ima dvije generalne skupštine - ljetnu u kolovozu (GA - General Assembly) te zimsku u ožujku (EOM - Exchange Officers Meeting), na kojima se izabire vodstvo (ljetna), potpisuju ugovori o razmjenama (zimska) te se cijelo to vrijeme održavaju sastanci odbora. Posljednjih godina postala je praksa da se prije ili poslije, a nerijetko i usporedo održavaju tematske radionice i okrugli stolovi. Radi ilustracije, zadnji EOM održan je na Kopaoniku u ožujku 2002. s više od 600 studenata.

Između ostalih aktivnosti IFMSA-e svakako se ističu projekti, od kojih izdvajamo međunarodne studije te VCP - Village Concept Projects koji su označili prekretnicu u pomoći zemljama trećega svijeta - po svom jedinstvenom multikulturalnom i interdisciplinarnom pristupu. Bez lažne skromnosti ističemo da Hrvatska prednjači po broju priznatih projekata IFMSA-e (4) koji moraju zadovoljiti određene kriterije, među kojima su provedba na međunarodnom planu i održivost jedni od najvažnijih.

IFMSA pet puta godišnje izdaje časopis *Vagus*, koji funkcioniра po načelu poput novinskih članaka te MSI (Medical Students International), tematski časopis. Neke su od obrađenih tema "Starenje i zdravlje", "Dijete", a u pripremi je broj "Razmjene", u čijem je uredništvu Luka Širola (iz Rijeke), naš nacionalni povjerenik za profesionalne rezmjene.

Internet je, kao i u većini slučajeva danas, nezaobilazan. IFMSA web-stranica (www.ifmsa.org) redovito je obnavljana, i sadrži sve potrebne obavijesti o radu. Vrlo su važni serveri, tj. internetski forumi kojih ima preko dvadeset, bez kojih bi naš rad bio gotovo nemoguć. Na taj način na svaki ćete upit od zadužene osobe ili bilo kojega dobranamernika s liste odgovor dobiti najvjerojatnije isti dan.

IFMSA Croatia - CroMSIC

Iako prethodno navedeni podaci o djelovanju i važnosti IFMSA-e djeluju previše dobro da bi bili istiniti, srećom, ne odudaraju od istine. Logično pitanje o statusu Hrvatske i IFMSA Croatia - CroMSIC-a također ima pozitivan odgovor. Neke od funkcija koje obavljaju hrvatski studenti na međunarodnom planu, WHO liaison officer i SCOME Director, već su navedene. Od uspostave hrvatske države pa sve do danas, tijekom desetogodišnjeg djelovanja, IFMSA Croatia - CroMSIC izgradila je čvrsto i prepoznatljivo ime. Obrnutim redoslijedom, sada težimo prepoznavanju i suradnji u Hrvatskoj.

U travnju 1992. na inicijativu Marina Pajića, dr. med. - tada studenta riječkoga Medicinskog fakulteta, u Zagrebu su se okupili predstavnici svih medicinskih fakulteta u Hrvatskoj, osnovana je

Udruga studenata medicine CroMSIC i tako je sve počelo. Potrebno je pojasniti dvojnost imena Udruge. Do ožujka 2002. godine jedino ime Udruge glasilo je CroMSIC - Croatian Medical Students International Committee. CroMSIC je tada promjenio ili, bolje reći, obogatio ime u IFMSA Croatia - CroMSIC kako bi se bolje ocrtavalo naše djelovanje na međunarodnom planu. Ime CroMSIC zadržano je, osim iz nostalгије, i zbog relativne etabliranosti u Hrvatskoj. Dakle, ne može se pogriješiti.

Sjedište i predsjedništvo IFMSA Croatia - CroMSIC-a nalazi se na Medicinskom fakultetu u Rijeci, Udruga je punopravna članica IFMSA-e, na nacionalnoj razini djeluju svi spomenuti odbori, s podružnicama na sva četiri medicinska fakulteta u Hrvatskoj - u Rijeci, Zagrebu, Osijeku i Splitu. Od najistaknutijih dogadaja koje smo organizirali svakako treba spomenuti Exchange Officers Meeting u ožujku 1996. godine na kojem je sudjelovalo oko 300 studenata iz cijelog svijeta, te Ljetne škole (Summer schools) "War medicine", "Diving medicine" i "Traumatology", održane u Rijeci u trajanju od desetak dana. Organizacija skupštine zahtijeva više od godinu dana intenzivnih priprema, a nadamo se da ćemo opet biti sposobni organizirati skupštinu u bliskoj budućnosti.

Svojevrstan ispit za to je i STREO (Subregional Training for Exchange Officers) koji se održao 10.-13. svibnja 2002. godine u Opatiji. Riječ je o intenzivnoj trodnevnoj radionici, odnosno treningu za nacionalne i mjesne dužnosnike koji se bave studentskim razmjenama. Program obuhvaća sve aspekte rada u vezi s razmjenama - od ustrojstva odbora sve do praktičnih pitanja pri dočeku i smještaju stranih studenata. Kvota od 30 mesta već je popunjena, a prijavili su se uglavnom studenti iz regije (iz zemalja s kojima graniči Hrvatska, istočna i jugoistočna Europa te bivša Jugoslavija).

Hrvatska godišnje potpiše preko sedamdeset međunarodnih razmjena na bilateralnom načelu, a jedina je članica IFMSA-e koja ima četiri službena IFMSA-ina projekta. To su "Utjecaj studija na zdravlje studenata" (1998.), osnivač Petar Krešimir Hodžić, voditeljica Vlatka Jurković; "Blagotvorni učinci glazbe u prenatalnom i perinatalnom razdoblju i razvoju djeteta" (1999.), osnivač i voditelj Petar Krešimir Hodžić, "Promocija doniranja organa i donorske kartice" (2001.), osnivačica i voditeljica Livia Puljak te "Tečaj znakovnog jezika za medicinare" (2001.) Nikoline Jovanović.

PODRUŽNICA OSIJEK

Podružnicom (Local Committee) bismo mogli nazvati osnovnu jedinicu Udruge, čija mreža čini NMO, tj. Nacionalnu udrugu. Na prvi pogled na periferiji, rad u podružnici zapravo je najvažniji te čini srž Udruge, mjesto gdje se ideje provode u djelo. Upravo iz toga razloga aktiviranje studenata na fakultetima te povećanje broja članova uvijek su na prvom mjestu. Tada naše ideje i globalno razmišljanje imaju smisla - lokalno! Nema kvalitetne organizacije koja je pasivna na lokalnoj razini, pa su tako i prethodno navedeni projekti, rezultat dugogodišnjega timskog rada na lokalnoj i nacionalnoj razini, okrunjeni međunarodnim priznanjem.

Podružnica IFMSA Croatia - CroMSIC-a u Osijeku osnovana je 1997. godine, a budući da je autorica ovoga teksta drugu godinu

za redom i voditeljica Podružnice Osijek, prva riječ koja vam s pravom pada na um jest - nepotizam.

Nedugo nakon osnutka Podružnice, i Medicinski je fakultet u Osijeku od dislociranog studija 1997. godine postao samostalan fakultet, koji sa svojih tristotinjak studenata čini idealno mjesto za ugodan studentski život i rad. Jedna od zadaća kako dekanata, tako i naše udruge jest da i osječki studenti toga postanu svjesni. Putovanja, prakse u bolnicama 3000 kilometara od Osijeka, sudjelovanje na studentskim konferencijama i istraživački rad, aktivnosti na polju javnog zdravstva te aktivno sudjelovanje u medicinskom obrazovanju nisu kontraindicirani sa studijem medicine. Pravi su primjer članovi IFMSA Croatia-e u Osijeku. Slijede neke od naših aktivnosti ... 1.12., Svjetski dan borbe protiv AIDS-a, već je tradicionalno obilježavan predavanjima u školama, dijeljenjem kondoma, tribinom u Studentskom centru i STOP AIDS Partyjem; studenti medicine sudjelovali su na Sajmu zdravlja u Osijeku, promoviranje donorskih kartica i doniranja organa aktivno je i u Osijeku, a na Medicinskom fakultetu krajem 2001. godine održan je 1. tečaj znakovnoga jezika za medicinare u suradnji s Udrugom gluhih Osječko-baranjske županije. Odaziv i interes studenata bio je vrlo dobar, tako da se nadamo okupiti novu skupinu polaznika i nastaviti tečaj.

Jedna je od osnovnih djelatnosti Udruge međunarodna razmjena studenata u trajanju od mjesec dana za profesionalne i do tri mjeseca za znanstvene razmjene. U skladu s tim, ime IFMSA među studentima se gotovo poistovjećuje s pojmom "razmjena". Iako je zemljopisno Medicinski fakultet u Osijeku blago uskraćen u odnosu na smještaj drugih medicinskih fakulteta - bilo da je u pitanju glavni grad ili Jadran, aktivnost je Odbora za razmjene u Osijeku u uzlaznoj putanji, sa sve većim interesom studenata za odlazak na razmjene, kojih je prošle godine bilo

preko deset. No, i studenti koji nemaju sklonost za razmjenu, imaju niz drugih mogućnosti. Preporučujemo odlazak na studentske kongrese. Da to nije nemoguće ili previše složeno, dokaz je i prošlogodišnja 12. europska studentska konferencija, održana početkom studenog 2001. u Berlinu, na poznatom Humboldtovu sveučilištu. Između 720 prijava i 250 aktivnih sudionika u dvije kategorije (poster i usmeno izlaganje) Vlatka Jurković je projektom "Utjecaj studija na zdravlje studenta" osvojila prvo mjesto u kategoriji medicinskoga obrazovanja i ukupno četvrtvo mjesto. Dakle, osim rada i istraživanja, potrebno se i prijavljivati na konferencije, sudjelovati i stjecati međunarodna iskustva. Svaka je podružnica na raspolaganju studentima koji su željni "nešto raditi" - takvih ima dosta te se oni mogu pridružiti tekućim aktivnostima IFMSA-e ili pak započeti nešto novo. Sastanci su jednom tjedno ili po potrebi, web-stranica je www.cromsic.hr. No osim podizanja svijesti u studentskoj populaciji, za kvalitetan rad nužno je prepoznavanje, uvažavanje i suradnja s fakultetima, bolnicama i liječničkim udrugama u Hrvatskoj, na obostrano zadovoljstvo. Pozitivan je i hvale vrijedan primjer, partnerski odnos Hrvatske donorske mreže i IFMSA Croatia - CroMSIC-a, koja je prepoznaala snagu i entuzijazam studenata medicine te našu organiziranost na svim medicinskim fakultetima. Iako neprofitabilna i studentska udruga, znanjem, iskustvom i zalaganjem IFMSA Croatia - CroMSIC dokazala je da je ravnopravan, pa čak i poželjan sudionik na svim poljima vezanim uz zdravlje i zdravstvo.

LITERATURA

1. Foundation and Principles, (official web page), (cited 2002 April 23). Available from URL:<http://www.ifmsa.org/about/history.html#Foundationandprinciples>
2. Dokumentacija IFMSA Croatia CroMSIC

MEDICAL STUDENTS - GLOBALLY AND LOCALLY IFMSA Croatia - CroMSIC

Vlatka Jurković
Faculty of Medicine Osijek, Osijek
University Hospital Osijek, Department of Pediatrics

ABSTRACT

IFMSA is International Federation of Medical Students' Associations, a student organisation founded over 50 years ago, and it has over 80 National member organisations all over the world. IFMSA is officially recognized by World health organization. IFMSA's work is based on 6 Committees, which are involved in all health sectors - exchanges, public health, medical education, AIDS, refugee health. Member organisation in Croatia was founded in 1992., named CroMSIC (Croatian Medical Students' International Committee). At all four medical schools in Croatia, all 6 Committees existing in IFMSA are active. Local Committee Osijek was founded in 1997. Activities are based on Stop AIDS campaign, Sign language course, exchanges, projects, conferences, and promotion of student' activities . Our goal is to increase the number of exchanges in and out of Osijek and to start fresh projects run by students.

Key words: CroMSIC, IFMSA, medical students

